

Mgr Robert Śniegocki
II Liceum Ogólnokształcące
w Poznaniu

Opinia merytoryczno-dydaktyczna

dotyczy:

**Programu nauczania historia i społeczeństwo w zakresie podstawowym
w szkołach ponadgimnazjalnych (IV etap edukacyjny)**

autor: Katarzyna Panimasz

Program „Poznać przeszłość. Historia i społeczeństwo. Dziedzictwo Epok”

Wydawnictwo Nowa Era

Ocena zgodności z podstawą programową

Treści programu są zgodne z:

- nową podstawą programową wprowadzoną Rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 23 grudnia 2008 roku w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego i kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. z dnia 15 stycznia 2009 r. Nr 4, poz.17),
- Rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 8 czerwca 2009 r. w sprawie dopuszczania do użytku w szkole programów wychowania przedszkolnego i programów nauczania oraz dopuszczania do użytku szkolnego podręczników (Dz. U. Nr 89, poz. 730),
- Rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 20 stycznia 2012 r. w sprawie ramowych planów nauczania w szkołach publicznych,
- wymaganiami MEN wynikające z rozporządzenia z dnia 30.04.2013 r., w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. z dnia 7.05.2013 r.),
- Konstytucją RP, Konwencją o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności, Konwencją o prawach dziecka oraz Przestrzegania równego statusu dziewcząt i chłopców, kobiet i mężczyzn,
- zaleceniami Parlamentu Europejskiego i Rady Europy z dnia 23 kwietnia 2008 r. w sprawie ustanowienia europejskich ram kwalifikacji dla uczenia się przez całe życie.

Ocena dostosowania programu do potrzeb i możliwości uczniów, dla których jest przeznaczony

Program jest w całości dostosowany do potrzeb i możliwości uczniów szkół ponadgimnazjalnych. Przedmiot historia i społeczeństwo dotyczy uczniów, którzy wybierają kształcenie w zakresie rozszerzonym z przedmiotów ścisłych i przyrodniczych i nie wybierają historii w zakresie rozszerzonym. Zgodnie z zasadami zawartymi w podstawie programowej: „Celem zajęć jest pokazanie uczniowi zainteresowanemu naukami matematycznymi i przyrodznawstwem, że wiedza humanistyczna może stanowić klucz do rozumienia świata współczesnego i pomaga w autoidentyfikacji w świecie”. Celem przedmiot „Historia i społeczeństwo” jest więc pogłębienie rozumienia historii, zainteresowanie jej wybranymi aspektami, doskonalenie umiejętności myślenia historycznego. Autorka programu, w trafny sposób odbierając intencje twórców podstawy programowej, uznała, że ze względu na dobór

treści kształcenia pierwszorzędne miejsce w realizacji tego przedmiotu zajmują wiedza i kompetencje historyczne, wzbogacone elementami wiedzy o społeczeństwie, kulturze, sztuce, literaturze itp. Autorka zwróciła także uwagę, że na lekcjach tego przedmiotu młodzi ludzie powinni odkryć potrzebę przywiązania do tradycji i dziedzictwa przodków, a także uczyć się szacunku dla wartości ogólnoludzkich, w tym szeroko pojętego humanizmu i demokracji, co pozwoli na kształtowanie przez nich w przyszłości swojej małej ojczyzny, Polski, Europy i świata.

Autorka programu zawarła także ciekawe uwagi dotyczące pracy z uczniem szczególnie zdolnym, jaki i z uczniami o specjalnych wymaganiach edukacyjnych. Przy pracy z uczniami zdolnymi, autorka programu podkreśliła potrzebę bazowania na ich potencjale. Wskazała na możliwości indywidualizacji pracy przez odpowiedni dobór tekstów źródłowych, pracę w grupach oraz różny poziom aktywności uczniów podczas lekcji. Przy pracy z uczniami o specjalnych wymaganiach edukacyjnych, trafnie podkreśliła, że nie chodzi tu o obniżenie wymagań, ale o takie dostosowanie sposobów ich osiągania, by uczeń mógł je opanować (np. dodatkowy czas na odpowiedź, testy wyboru, preferowanie odpowiedzi ustnych, pisanie prac na komputerze itp.).

Ocena poprawności merytorycznej

Program jest propozycją realizacji zagadnień dziewięciu wątków tematycznych przedmiotu „Historia i społeczeństwo” (1. Ojczysty Panteon i ojczyste spory 2. Rządzący i rządzeni, 3. Wojna i wojskowość, 4. Europa i świat, 5. Kobieta, mężczyzna, rodzina, 6. Swojskość i obcość, 7. Gospodarka, 8. Nauka, 9. Język, komunikacja, media). W programie „Poznać przeszłość. Historia i społeczeństwo” przyjęto koncepcję realizowania jednego wątku tematycznego w jednym semestrze. Ze względu na znaczenie merytoryczne i wychowawcze oraz obowiązek uwzględnienia przez nauczyciela treści nauczania ujętych w wątku „Ojczysty Panteon i ojczyste spory” program zakłada jego realizację w pierwszej kolejności. Pozostałe wątki tematyczne zostały uporządkowane zgodnie z oczekiwaniami nauczycieli i dostosowane do oferty podręczników wydawnictwa Nowa Era. Różnorodność układu treści zapewnia nauczycielowi swobodną ich realizację oraz dostosowanie do możliwości poznawczych i zainteresowań swoich uczniów, ich dojrzałości emocjonalnej oraz uwarunkowań środowiskowych.

Ocena poprawności dydaktycznej.

Program zawiera wszystkie potrzebne nauczycielowi informacje. Zawiera proponowany podział godzin, rozkład materiału (z podaniem proponowanego tematu, treściami, oczekiwanymi osiągnięciami ucznia, zaplanowaną ilością godzin i odniesieniami do podstawy programowej). Autorka programu w krótki sposób omówiła kilkanaście metod nauczania, jednocześnie podając przykłady tematów, przy realizacji których można te metody zastosować. Program zawiera również propozycje metod sprawdzenia wiedzy i umiejętności oraz kryteria oceniania. Ciekawym pomysłem jest także to, że autorka programu zaproponowała też alternatywne rozwiązanie tym nauczycielom, którzy zdecydowaliby się na realizację wątków epokowych, poprzez zamieszczenie odpowiednio dobranych treści w załączniku nr 1.

Program spełnia wymagania prawne, merytoryczne i dydaktyczne.

Opiniowany program oceniam pozytywnie.